

***Coalitie-
convenant***
2026 - 2030

Samen sterker vóóruit!

Voorwoord

Beste inwoners van Landgraaf,

Landgraaf staat aan de vooravond van een bestuursperiode waarin realisme, daadkracht en samenwerking centraal staan. Onze gemeente staat voor grote maatschappelijke opgaven: het realiseren van voldoende betaalbare woningen, het beheersbaar houden van de kosten in het sociaal domein, het verduurzamen van onze leefomgeving en het leefbaar, veilig en toekomstbestendig houden van onze wijken. Tegelijkertijd kent Landgraaf stevige basisvoorwaarden voor ontwikkeling: een groene omgeving, een sterke gemeenschap en een strategische ligging in Parkstad en de Euregio.

Met dit coalitieconvenant kiezen GBBL, CDA en VVD voor een koers die ambitie koppelt aan uitvoerbaarheid. Wij willen bouwen aan een gemeente die inwoners zekerheid biedt, ondernemers ruimte geeft en verenigingen ondersteunt. Een gemeente die investeert in leefbare wijken, sterke voorzieningen, gezonde financiën en een duurzame toekomst. Daarbij hoort een bestuur dat zichtbaar is, verantwoordelijkheid neemt en actief kansen benut om middelen, partners en expertise naar Landgraaf te halen.

In dit akkoord leggen wij de basis voor een bestuursstijl die dichtbij inwoners staat: duidelijk, toegankelijk en betrouwbaar. Wij kiezen voor een aanpak waarin participatie vanzelfsprekend is, samenwerking centraal staat en beleid wordt getoetst op haalbaarheid en maatschappelijke meerwaarde. Zo werken wij stap voor stap aan een Landgraaf dat sterker, groener en veerkrachtiger wordt.

Samen met inwoners, ondernemers, verenigingen en partners zetten wij de schouders onder een toekomst waarin Landgraaf niet alleen meebeweegt met veranderingen, maar deze ook benut om vooruit te komen. Want alleen samen komen we sterker vooruit!

Formateurs namens GBBL, CDA en VVD,

Freed Janssen, Dorena Gulpers en Björn Lambie

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Inleiding	5
Ambitie en bestuurlijke slagkracht	6
Wonen en leefbare wijken	8
Zorg, welzijn en bestaanszekerheid	10
Veiligheid en leefbaarheid	12
Economie, ondernemerschap en toerisme	14
Mobiliteit en bereikbaarheid	16
Duurzaamheid, klimaat en energie	18
Onderwijs en ontwikkeling	20
Sport, cultuur en verenigingsleven	21
Bestuur, dienstverlening en participatie	22
Financiën	24
Regionale samenwerking en Euregio	26
Slotwoord	28
Portefeuilleverdeling	29

Inleiding

Landgraaf staat de komende jaren voor belangrijke keuzes. De druk op wonen, zorg, leefbaarheid, gemeentefinanciën en voorzieningen vraagt om een bestuur dat realistisch, betrouwbaar en daadkrachtig handelt. Wij - GBBL, CDA en VVD - kiezen daarom voor een coalitieconvenant waarin uitvoerbaarheid, financiële verantwoordelijkheid en betrokkenheid van inwoners centraal staan.

Wij bouwen voort op de toekomstvisie 'Landgraaf 2050 – Natuurlijk leven en beleven', waarin kwalitatief wonen, sterke gemeenschappen, bereikbaarheid, duurzaamheid en een aantrekkelijk voorzieningenniveau centraal staan. De unieke combinatie van een groene leefomgeving, sterke verenigingen en de strategische ligging in Parkstad en de Euregio vormt daarbij de kracht van Landgraaf.

Wij kiezen voor een pragmatische koers met onderstaande kernthema's in willekeurige volgorde:

- ✓ versnelling van woningbouw;
- ✓ veilige en leefbare wijken;
- ✓ sterke gemeenschappen en verenigingen;
- ✓ een financieel gezonde gemeente;
- ✓ ondersteuning van ondernemers;
- ✓ betaalbare verduurzaming;
- ✓ bereikbaarheid en grensoverstijgende samenwerking.

Wij kiezen voor een bestuursstijl die dichtbij inwoners staat: duidelijk, toegankelijk en uitvoerbaar. In de dienstverlening hanteren we daarom het uitgangspunt: digitaal waar het kan, persoonlijk waar het moet.

Ambitie en bestuurlijke slagkracht

Wij kiezen nadrukkelijk voor een ambitieuze maar realistische bestuursstijl. In een tijd waarin gemeenten steeds meer taken uitvoeren onder toenemende financiële druk vanuit het Rijk, wil Landgraaf niet afwachten maar kansen actief benutten. Daarbij hoort een bestuur dat zichtbaar aanwezig is, stevig vertegenwoordigd is in regionale samenwerkingsverbanden en actief inzet op lobby, samenwerking en het binnenhalen van subsidies, investeerders en cofinanciering.

Wij kijken niet alleen naar bezuinigingen, maar ook naar het vergroten van financiële kansen.

De uitbreiding van de wethoudersformatie van 4,6 fte naar 5,2 fte wordt vanuit die ambitie nadrukkelijk gezien als een investering in de slagkracht van de gemeente. Wij kiezen er bewust voor om bestuurlijke verantwoordelijkheden beter te spreiden, zodat portefeuillehouders voldoende ruimte hebben om niet alleen de dagelijkse bestuurlijke taken uit te voeren, maar ook actief kansen voor Landgraaf te creëren binnen Parkstad, Zuid-Limburg, de Euregio en richting het Rijk en Europa. Landelijke wet- en regelgeving wordt gerespecteerd en uitgevoerd.

Wij spreken daarbij de ambitie uit om 'de taart voor Landgraaf groter te maken'. Dat betekent dat niet uitsluitend wordt gekeken naar bezuinigingen of het verdelen van schaarse middelen, maar juist ook naar het vergroten van de financiële en economische kansen voor de gemeente. Door actief deel te nemen aan regionale besturen, sterker in te zetten op lobby en samenwerking en kansen op externe financiering beter te benutten, willen wij extra middelen, investeringen en voorzieningen naar Landgraaf halen.

Ten aanzien van de ambtelijke organisatie realiseren wij ons dat deze zich in een fase van vernieuwing en verjonging bevindt, met uitstroom van ervaren medewerkers en instroom van nieuw talent. Met passende maatregelen zorgen wij voor een goede balans tussen ambitie en uitvoeringskracht.

Tegelijkertijd blijven wij kritisch op uitvoerbaarheid, effectiviteit, doelmatigheid en betaalbaarheid. Extra capaciteit moet aantoonbaar bijdragen aan meer bestuurlijke slagkracht, betere samenwerking en concrete resultaten voor inwoners, ondernemers en verenigingen. Als uitgangspunt geldt dat investeren in vertegenwoordiging, lobby en samenwerking uiteindelijk rendement moet opleveren voor Landgraaf.

Met passende maatregelen zorgen wij voor een goede balans tussen ambitie en uitvoeringskracht.

Wonen en leefbare wijken

Wonen is een van de grootste opgaven van deze bestuursperiode. Wij zetten daarom stevig in op versnelling van woningbouw voor starters, gezinnen en senioren. Daarbij streven wij naar een evenwichtige woningmix van huur- en koopwoningen, zodat inwoners in iedere levensfase een passende woning kunnen vinden.

Wij zetten het bestaande woningbouwprogramma voort en zetten daarbij maximaal in op versnelling van procedures en planvorming. De gemeente neemt daarbij een actieve regierol en werkt intensief samen met woningcorporaties, ontwikkelaars, inwoners en regionale partners. Tegelijkertijd bewaken wij de kwaliteit van onze leefomgeving. Nieuwe woningbouw moet bijdragen aan leefbare, groene en veilige wijken met voldoende ruimte voor ontmoeting, speelplekken en voorzieningen.

Wij spreken de ambitie uit om circa 1.000 woningen netto toe te voegen aan de woningvoorraad van Landgraaf. Daarbij wordt nadrukkelijk ingezet op een evenwichtige mix van huur- en koopwoningen, passend bij de behoefte van starters, gezinnen en senioren. Ook regionaal wordt gestuurd op een gezonde woningmarktbalans binnen Parkstad.

Wonen is een van de grootste opgaven van deze bestuursperiode.

Wij kiezen nadrukkelijk voor een integrale benadering van wonen en leefbaarheid. Bij woningbouwontwikkelingen wordt niet alleen gekeken naar de behoefte aan woningen, maar ook naar de beschikbaarheid van voorzieningen zoals onderwijs, kinderopvang, zorg, ontmoeting en openbare ruimte.

Wij kiezen voor de herontwikkeling van leegstaand vastgoed en inbreidingslocaties, aangevuld met uitbreiding waar dit ruimtelijk verantwoord mogelijk is. Daarbij blijven waardevolle groene buitengebieden behouden.

Ook zetten wij in op levensloopbestendige woningen, zodat ouderen passend en naar behoefte zelfstandig kunnen wonen. Om doorstroming op de woningmarkt te bevorderen, onderzoeken wij aanvullende maatregelen die senioren kunnen ondersteunen bij een verhuizing naar een passende woning, bijvoorbeeld via begeleiding of ontzorgingstrajecten.

Inwoners worden vroegtijdig betrokken bij woningbouw-ontwikkelingen en veranderingen in hun leefomgeving.

Verduurzaming van woningen blijft belangrijk, maar moet haalbaar en betaalbaar blijven voor inwoners. Daarom ondersteunen wij inwoners bij isolatie, energiebesparing en verduurzaming zonder dat dit leidt tot onnodig hogere woonlasten. Inwoners worden vroegtijdig betrokken bij woningbouwontwikkelingen en veranderingen in hun leefomgeving.

Participatie vormt een vanzelfsprekend onderdeel van woningbouw- en herstructureringsprojecten. Goede participatie draagt bij aan draagvlak, voorkomt vertragingen in procedures en versterkt de kwaliteit van plannen. Wij verwachten daarom van zowel de gemeente als ontwikkelaars dat inwoners tijdig en serieus worden betrokken bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wij willen de mogelijkheden van de wet Versterking regie volkshuisvesting actief benutten. Daarbij onderzoeken wij de invoering van een huisvestingsverordening.

Zorg, welzijn en bestaanszekerheid

Wij willen dat inwoners ondersteuning krijgen wanneer dat nodig is, met nadruk op menselijke maat, preventie en zelfredzaamheid. Daarbij is extra aandacht nodig voor huishoudens die te maken hebben met armoede. Zorg moet toegankelijk, dichtbij en betaalbaar blijven. Wij vinden het belangrijk dat inwoners zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen en actief kunnen deelnemen aan de samenleving.

Daarom richten wij ons op preventie en vroegsignalering, zodat problemen eerder worden herkend en onnodig zwaardere zorg zoveel mogelijk kan worden voorkomen. Daarbij sluiten wij aan bij de beweging richting positieve gezondheid, preventie en zelfredzaamheid zoals opgenomen in de toekomstvisie van Landgraaf.

Een grote groep inwoners heeft een chronische ziekte of lichamelijke beperking. Het is daarom belangrijk dat de gemeente zowel in sociaal als in fysiek opzicht toegankelijk is. Wij willen dat de bewustwording van inclusie vergroot wordt, zodat hier bij nieuwe ontwikkelingen aan de voorkant rekening mee gehouden wordt.

Ontmoetingsplekken in wijken spelen een belangrijke rol bij preventie, vroegsignalering en sociale samenhang. Daarom willen wij buurthuizen, multifunctionele accommodaties en andere laagdrempelige ontmoetingsplekken versterken als vindplaatsen voor ondersteuning, ontmoeting en participatie.

Wij vinden het belangrijk dat inwoners zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen en actief kunnen deelnemen aan de samenleving.

Wijkteams spelen een belangrijke rol als laagdrempelig aanspreekpunt voor inwoners. Ook versterken wij de samenwerking tussen zorg, welzijn, onderwijs en wonen om ondersteuning op elkaar aan te laten sluiten.

Daarbij wordt nadrukkelijk gezocht naar samenwerking met maatschappelijke partners, woningcorporaties, verenigingen en welzijnsorganisaties. Ontmoetingsplekken moeten bruisende locaties zijn waar verschillende functies samenkomen en inwoners elkaar vanzelfsprekend ontmoeten.

Mantelzorgers en vrijwilligers verdienen ondersteuning en waardering, omdat zij onmisbaar zijn voor de sociale samenhang in Landgraaf. Daarnaast zetten wij in op de innovatieve aanpak van eenzaamheid via wijkvoorzieningen, verenigingen en ontmoetingsplekken. De sterke verenigingsstructuur van Landgraaf vormt een belangrijke basis voor leefbaarheid, ontmoeting en preventie. Wij willen deze kracht actief benutten bij welzijns- en participatievraagstukken.

Wij kiezen voor toekomstbestendig welzijnswerk waarin preventie, zelfredzaamheid en vroegsignalering centraal staan.

Binnen de jeugdzorg streven wij naar overzichtelijke en toegankelijke ondersteuning, met één herkenbaar aanspreekpunt voor gezinnen. Tegelijkertijd houden wij oog voor de financiële houdbaarheid van het sociaal domein. Innovatie, samenwerking en efficiënte organisatie zijn noodzakelijk om zorg en ondersteuning ook in de toekomst betaalbaar te houden. Wij kiezen voor toekomstbestendig welzijnswerk waarin preventie, zelfredzaamheid en vroegsignalering centraal staan. Daarbij blijven wij kritisch kijken naar effectiviteit, uitvoerbaarheid en de financiële houdbaarheid van voorzieningen en ondersteuningsstructuren.

Wij houden nadrukkelijk rekening met de grote financiële onzekerheden binnen de Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), waarbij steeds meer nadruk komt te liggen op preventie, eigen kracht en ondersteuning aan de voorkant om zwaardere zorg te voorkomen. Vanaf 2028 vormen de te verwachten effecten hiervan een van de grootste financiële risico's voor de gemeentelijke begroting.

Veiligheid en leefbaarheid

Iedere inwoner moet zich veilig voelen in zijn of haar wijk. Veiligheid vraagt om zichtbaarheid, samenwerking en duidelijke handhaving. Daarom kiezen wij voor optimaal toegeruste buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) die meer zichtbaar zijn en een gerichte aanpak van jeugd-, woon- en parkeeroverlast.

Landgraaf blijft actief deelnemen aan regionale veiligheidsaanpakken binnen Parkstad, waaronder de Integrale Jeugd Aanpak Parkstad (IJAP), het ACT! Interventieteam en het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad. Veiligheid en zorg hangen nadrukkelijk met elkaar samen. Daarom blijven wij inzetten op een integrale aanpak waarin sociaal domein, openbare orde en veiligheid, jongerenwerk, onderwijs en zorgpartners nauw samenwerken.

Wij verbeteren de bereikbaarheid van meldpunten en zorgen voor betere terugkoppeling aan inwoners over meldingen met betrekking tot overlast en handhaving. Daarbij werken wij nauw samen met politie, jongerenwerk, scholen en andere veiligheidspartners.

Preventie en handhaving gaan hand in hand. Wij investeren in verkeersveiligheid, een veilige openbare ruimte en goed onderhouden wijken. Waar sprake is van structurele overlast kan cameratoezicht worden ingezet als aanvullend instrument.

Jongeren moeten beschikken over veilige en laagdrempelige plekken om elkaar te ontmoeten. Wij willen onderzoeken hoe bestaande ontmoetingslocaties en buurthuizen hier beter voor kunnen worden ingezet.

Wij investeren in verkeersveiligheid, een veilige openbare ruimte en goed onderhouden wijken.

Ook digitale veiligheid verdient nadrukkelijk aandacht. Inwoners en ondernemers moeten beter beschermd worden tegen digitale fraude en cybercriminaliteit. Daarom zetten wij in op bewustwording en samenwerking op het gebied van cyberveiligheid.

Wij onderzoeken de mogelijkheden die bijdragen aan snellere communicatie, betere monitoring en een proactievere dialoog met inwoners.

Naast fysieke en digitale veiligheid wordt ook nadrukkelijk aandacht besteed aan maatschappelijke weerbaarheid en crisisvoorbereiding. Wij ondersteunen inwoners in bewustwording rondom zelfredzaamheid tijdens langdurige crises. Binnen regionale veiligheidsstructuren wordt bovendien sterker gestuurd op efficiëntie, samenwerking en beheersing van kosten.

Wij ondersteunen inwoners in bewustwording rondom zelfredzaamheid tijdens langdurige crises.

Economie, ondernemerschap en toerisme

Ondernemers, verenigingen en maatschappelijke organisaties vormen een belangrijke motor van de lokale economie en leefbaarheid. Wij kiezen daarom voor een ondernemende gemeente die ruimte biedt aan initiatief en samenwerking.

Wij willen onnodige regels en bureaucratie verminderen en zorgen voor duidelijke en betrouwbare dienstverlening richting ondernemers. Wij ondersteunen initiatieven zoals het Ondernemersfonds, Streetwise en startersbegeleiding.

De winkelcentra van Landgraaf blijven belangrijke ontmoetingsplekken. Daarom zetten wij in op versterking van compacte en aantrekkelijke centra met ruimte voor winkels, horeca, wonen en ontmoeting. Leegstand wordt actief aangepakt.

Wij kiezen voor een economie die niet alleen marktgericht is, maar ook sterk verbonden blijft met de lokale samenleving. Bedrijven die maatschappelijk betrokken zijn en bijdragen aan werkgelegenheid, leefbaarheid en regionale binding worden actief ondersteund en waar mogelijk behouden.

Daarnaast investeren wij in recreatie, toerisme en evenementen die bijdragen aan de levendigheid en aantrekkelijkheid van Landgraaf. Daarbij kiezen wij voor kwalitatief hoogwaardig en passend (verblijfs)toerisme, met aandacht voor de leefomgeving, natuur en recreatie op de schaal van Landgraaf. Ontwikkelingen moeten bijdragen aan de kwaliteit van de omgeving en aan een aantrekkelijk woon- en verblijfsklimaat. Wij geven onverminderd prioriteit aan het huisvesten van Pinkpop inclusief de huidige campinglocatie.

Door de strategische ligging in Parkstad en de Euregio liggen er kansen voor economische samenwerking, onderwijs en arbeidsmarktontwikkeling. Wij roepen het college op deze kansen actief te onderzoeken.

Wij willen economische samenwerking binnen Parkstad en de Euregio benutten om het vestigingsklimaat voor ondernemers verder te versterken.

Wij willen economische samenwerking binnen Parkstad en de Euregio benutten om het vestigingsklimaat voor ondernemers verder te versterken. Stads promotie wordt daarbij niet alleen ingezet voor recreatie en toerisme, maar ook voor het aantrekken van ondernemers, investeringen en evenementen. Wij willen nog meer slagkracht organiseren op het gebied van promotie, economie en acquisitie.

Wij zien daarnaast kansen in het versterken van het midden- en kleinbedrijf door middel van een vraaggerichte dienstverlening via het aanspreekpunt voor ondernemers. Ondernemers moeten weten waar zij terecht kunnen met vragen over vergunningen, ondersteuning, subsidies en innovatie.

Mobiliteit en bereikbaarheid

Een goed bereikbaar Landgraaf is essentieel voor inwoners, ondernemers en voorzieningen. Wij kiezen daarom voor praktische verbeteringen die bijdragen aan verkeersveiligheid, bereikbaarheid en leefbaarheid. Concrete infrastructurele projecten worden steeds beoordeeld vanuit de bredere doelen van verkeersveiligheid, leefbaarheid, bereikbaarheid en uitvoerbaarheid.

Wij werken verder aan een nieuw Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP) met een uitvoeringsprogramma voor de komende jaren, waarin verkeersveiligheid, duurzame mobiliteit en bereikbaarheid centraal staan. Vanuit het GVVP wordt de komende jaren gewerkt aan diverse infrastructurele projecten.

Gratis parkeren blijft behouden, omdat dit belangrijk is voor inwoners, bezoekers en ondernemers. Daarnaast investeren wij in veilige verkeersstructuren in woonwijken en rondom scholen, sportvoorzieningen en winkelcentra.

Wij zetten in op verbetering van fietsinfrastructuur, veilige oversteekplaatsen en toegankelijke openbare ruimte voor ouderen en mensen met een beperking. Ook blijft aandacht bestaan voor een goede bereikbaarheid van alle kernen met openbaar vervoer.

***Een goed
bereikbaar
Landgraaf is
essentieel voor
inwoners,
ondernemers en
voorzieningen.***

Vanuit de ligging in de Euregio blijft grensoverstijgende mobiliteit belangrijk. Daarom blijven wij lobbyen voor betere verbindingen richting Aken en versterken wij de samenwerking binnen Parkstad op het gebied van infrastructuur en mobiliteit.

Wij blijven ons inzetten voor een verbetering van de verkeersstructuur rondom Abdissenbosch en de omliggende buurten. Daarbij wordt de aanleg van de parallelweg tussen de N300 en Europaweg Noord voor vrachtverkeer als belangrijke eerste stap gezien binnen de ambitie om de randweg te realiseren. Verkeersveiligheid, leefbaarheid en bereikbaarheid vormen hierbij het uitgangspunt.

Bij infrastructurele projecten en wegwerkzaamheden wordt nadrukkelijk ingezet op tijdige communicatie en zichtbare terugkoppeling richting inwoners en ondernemers.

Vanuit de ligging in de Euregio blijft grensoverstijgende mobiliteit belangrijk.

Duurzaamheid, klimaat en energie

Wij kiezen voor een pragmatische, haalbare en betaalbare verduurzaming van Landgraaf, waarbij duurzaamheid hand in hand gaat met leefbaarheid, betaalbaarheid en toekomstbestendigheid.

Wij ondersteunen inwoners en ondernemers bij isolatie, energiebesparing en verduurzaming van woningen en gebouwen. Daarbij is extra aandacht nodig voor huishoudens die te maken hebben met energiearmoede. Inwoners worden actief ondersteund via bestaande instrumenten zoals het Landgraafs Duurzaam Energie- en Klimaatfonds en de WoonWijzerWinkel. Deze helpen inwoners met advies en begeleiding op het gebied van isolatie, energiebesparing en verduurzaming van woningen. Wij onderkennen dat stijgende energiekosten een groeiend risico vormen voor huishoudens en ondernemers.

Wij kiezen voor een pragmatische, haalbare en betaalbare verduurzaming van Landgraaf.

Wij stimuleren duurzame energieopwekking, zonnepanelen op daken, lokale energie-initiatieven en innovatieve oplossingen voor energieopslag. Tegelijkertijd houden wij oog voor draagvlak onder inwoners en de betaalbaarheid van maatregelen.

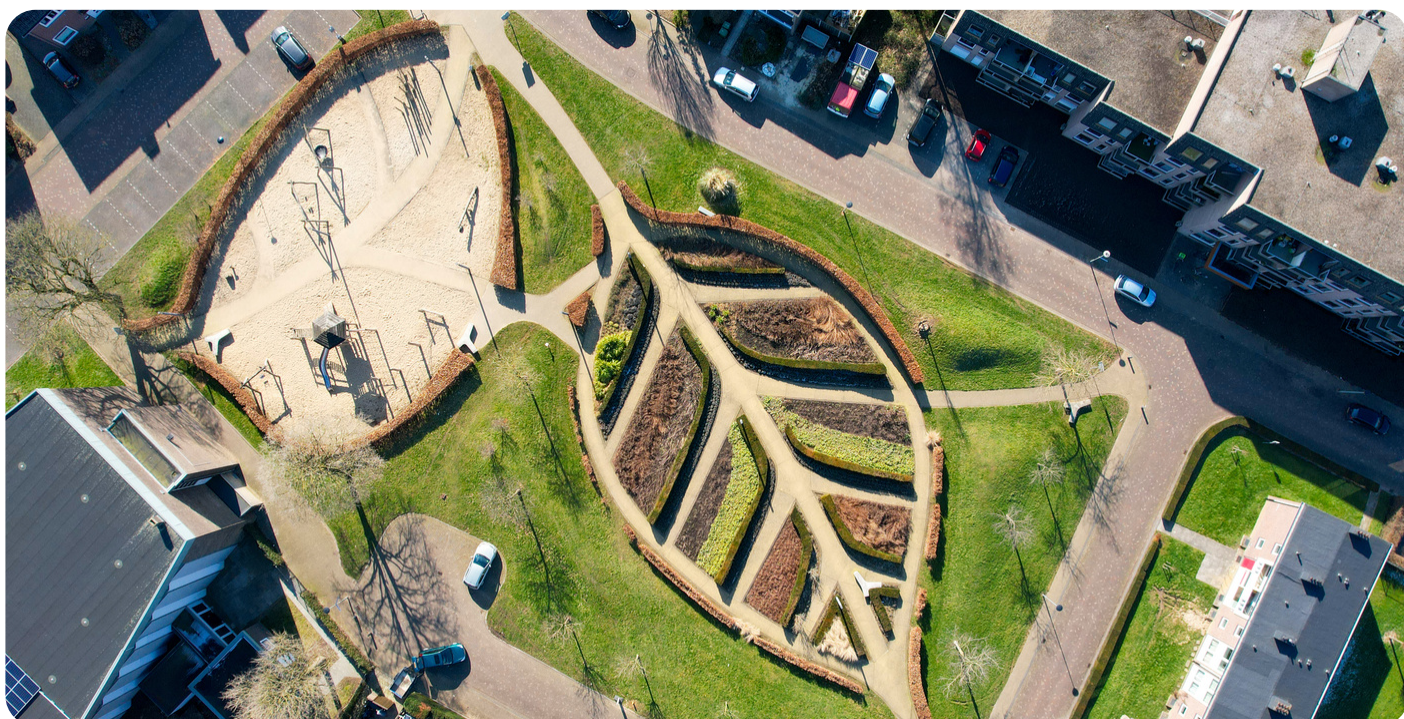

De energietransitie vraagt om intensieve samenwerking met netbeheerders en regionale partners vanwege de toenemende druk op kabels, leidingen en netcapaciteit. Wij onderkennen dat de druk op het elektriciteitsnet een belangrijke uitdaging vormt voor woningbouw, bedrijvigheid en verduurzaming. Daarom werken wij intensief samen met netbeheerders, provincie en regionale partners om tijdig te anticiperen op toekomstige capaciteitsvraagstukken.

Klimaatverandering vraagt om een toekomstbestendige inrichting van de openbare ruimte, met aandacht voor wateropvang, vergroening en hittestress. Daarom blijven wij investeren in een klimaatbestendige openbare ruimte met meer groen, aandacht voor waterbeheer en vergroening van schoolpleinen en winkelgebieden. Biodiversiteit en circulair bouwen worden waar mogelijk gestimuleerd.

Klimaatverandering vraagt om een toekomstbestendige inrichting van de openbare ruimte, met aandacht voor wateropvang, vergroening en hittestress.

Ook de ontwikkeling richting een circulaire economie vraagt aandacht. Daarbij volgen wij met belangstelling de ontwikkeling rondom verschillende locaties binnen zowel Landgraaf als Parkstad, waaronder de Oostflank in Brunssum.

Onderwijs en ontwikkeling

Kinderen en jongeren verdienen een kansrijke toekomst.

Kinderen en jongeren verdienen een kansrijke toekomst. Goed onderwijs, een veilige leeromgeving en passende ondersteuning vormen daarvoor de basis.

Wij investeren in toekomstbestendige en gezonde schoolgebouwen voor primair en voortgezet onderwijs met speciale aandacht voor de doorontwikkeling van het Brandenbergcollege. Daarbij blijven wij inzetten op de verdere uitrol van de Gezonde Basisschool van de Toekomst, omdat deze formule bijdraagt aan gezondheid, ontwikkeling en gelijke kansen voor kinderen. Daarbij respecteren wij de autonomie van scholen en zetten wij in op samenwerking, ondersteuning en het actief benutten van subsidiemogelijkheden en externe financiering.

Wij versterken de samenwerking tussen onderwijs, kinderopvang, zorg en gemeente, zodat problemen vroegtijdig kunnen worden gesignaleerd en kinderen passende ondersteuning krijgen.

Naast basisvaardigheden is aandacht nodig voor digitale vaardigheden, talentontwikkeling en voorbereiding op de arbeidsmarkt. Sport, cultuur en creativiteit spelen hierin een belangrijke rol.

Door de ligging in de Euregio willen wij ook grensoverstijgende samenwerking stimuleren en aandacht houden voor Duitse taalvaardigheid en regionale arbeidsmarktkansen.

Sport, cultuur en verenigingsleven

Verenigingen vormen het cement van de samenleving en zijn van grote waarde voor de leefbaarheid in Landgraaf. Zij zorgen voor ontmoeting, gezondheid, betrokkenheid en gemeenschapszin. Wij willen sport-, cultuur- en maatschappelijke accommodaties multifunctioneler inzetten. Door voorzieningen slimmer en breder te gebruiken kunnen ontmoeting, gezondheid, participatie en efficiënt ruimtegebruik beter met elkaar worden verbonden.

Wij blijven investeren in toekomstbestendige sport- en cultuurvoorzieningen en ondersteunen vrijwilligers en verenigingen waar dat nodig is. Daarbij kijken wij integraal naar accommodaties en voorzieningen, zodat deze ook op lange termijn vitaal en betaalbaar blijven. Daarbij onderzoeken wij hoe regelgeving en bestemmingsplannen meer ruimte kunnen bieden voor multifunctioneel gebruik van accommodaties en locaties.

Sport, cultuur en evenementen moeten toegankelijk zijn voor alle inwoners, ongeacht leeftijd of achtergrond. Daarom ondersteunen wij activiteiten die bijdragen aan ontmoeting, participatie en sociale samenhang.

Ook cultureel erfgoed en regionale identiteit verdienen blijvende aandacht. Zij versterken het karakter van Landgraaf en dragen bij aan toerisme, trots en verbondenheid.

Ook kleinere sport- en buurtvoorzieningen blijven belangrijk voor de leefbaarheid van buurten. Wij houden daarom oog voor een evenwichtige spreiding en toekomstbestendigheid van voorzieningen.

Bestuur, dienstverlening en participatie

Wij willen een gemeente die dichtbij inwoners staat, helder communiceert en betrouwbaar bestuur biedt. Inwoners moeten zich gehoord voelen, weten waar zij terecht kunnen en ervaren dat de gemeente zichtbaar aanwezig is in de samenleving. Daarom blijven wij inzetten op laagdrempelig contact en duidelijke communicatie met inwoners, ondernemers en verenigingen.

Wij werken verder aan een eigentijdse participatieaanpak waarbij inwoners, adviesraden en maatschappelijke partners vroegtijdig worden betrokken bij beleid en uitvoering.

Participatie is een belangrijk onderdeel van beleid en projecten. Inwoners worden betrokken bij plannen die invloed hebben op hun leefomgeving. Daarbij willen wij duidelijke verwachtingen scheppen over de rol van inwoners en de mate van invloed die zij kunnen uitoefenen. Om dit structureel te verankeren werken wij toe naar een participatieverordening en een heldere participatieaanpak, waarin transparantie, terugkoppeling en wederzijds vertrouwen centraal staan. De pilot met het burgerberaad wordt uitgevoerd, geëvalueerd en waar passend verder ontwikkeld.

Wij ondersteunen burgerinitiatieven en buurtprojecten die bijdragen aan leefbaarheid, betrokkenheid en gemeenschapszin. Tegelijkertijd blijft de gemeente toegankelijk voor inwoners die behoefte hebben aan persoonlijk contact. Daarom geldt bij dienstverlening het uitgangspunt: digitaal waar het kan, persoonlijk waar het moet.

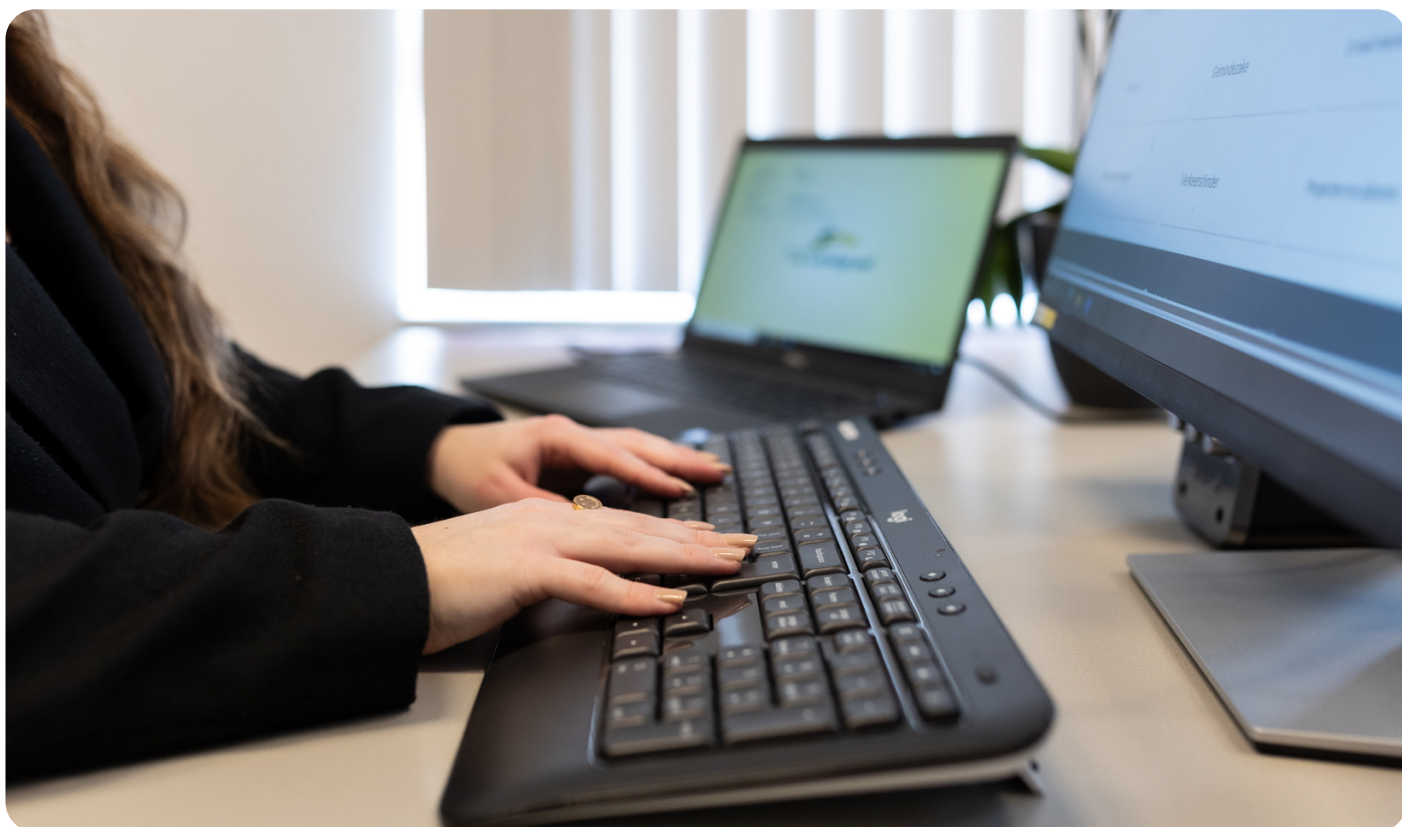

Digitaal waar het kan, persoonlijk waar het moet.

Het gebruik van artificial intelligence en verdere digitalisering moeten bijdragen aan efficiëntere processen en betere dienstverlening.

De gemeente blijft investeren in moderne en toegankelijke communicatiekanalen en onderzoekt hoe inwoners beter bereikt kunnen worden buiten sociale media-algoritmes om. Daarbij wordt nadrukkelijk gekeken naar nieuwe vormen van communicatie en terugkoppeling richting inwoners.

Daarnaast zien wij kansen voor verantwoord gebruik van artificial intelligence (AI) en verdere digitalisering binnen de gemeentelijke organisatie. Deze ontwikkelingen moeten bijdragen aan efficiëntere processen, betere dienstverlening en meer ruimte voor maatwerk en persoonlijk contact. Daarbij blijven privacy, betrouwbaarheid, zorgvuldigheid en ondersteuning van medewerkers belangrijke randvoorwaarden.

Financiën

Wij erkennen dat de financiële positie van de gemeente op dit moment voldoende weerbaar is, maar dat het structureel begrotingsevenwicht kwetsbaar blijft. Vooral vanaf 2028 bestaan aanzienlijke risico's door ontwikkelingen in de jeugdzorg, ouderenzorg/Wmo en rijksfinanciën.

Wij constateren dat gemeenten sinds de wijziging van de financieringssysteem van de Algemene Uitkering steeds minder in staat zijn om stijgende kosten binnen het sociaal domein structureel op te vangen. Door het loslaten van de trap-op-trap-afsystematiek sluit de ontwikkeling van de Algemene Uitkering onvoldoende aan op de werkelijke kostenontwikkeling van gemeenten. Tegelijkertijd stijgen de uitgaven binnen met name de jeugdzorg en de Wmo sterker door personeelsintensieve indexeringen in de zorg. Hierdoor ontstaat structurele druk op de gemeentelijke exploitatie.

Vanaf 2028 bestaan aanzienlijke risico's door ontwikkelingen in de jeugdzorg, ouderenzorg/Wmo en rijksfinanciën.

Wij maken ons daarnaast zorgen over de landelijke hervormingsplannen rondom de Wmo-hulp bij het huishouden vanaf 2029. De exacte gevolgen voor inwoners, gemeentelijke taken en de gemeentefinanciën zijn op dit moment nog onvoldoende duidelijk.

Wij blijven daarom via regionale en landelijke samenwerking actief inzetten op een eerlijke, uitvoerbare en toekomstbestendige financiering van gemeenten, met bijzondere aandacht voor het sociaal domein.

Wij kiezen daarom voor behoedzaam financieel beleid, realistische ambities en zorgvuldige afwegingen bij nieuwe plannen. Structureel financieel evenwicht blijft het uitgangspunt. Reserves worden zorgvuldig ingezet en nieuwe beleidsvoorstellen worden nadrukkelijk getoetst op uitvoerbaarheid, financiële dekking en maatschappelijke meerwaarde.

Samenwerking binnen Parkstad en met andere partners kan bijdragen aan kwaliteitsverbetering en kostenbesparing. Tegelijkertijd blijft het lokale belang van Landgraaf vooropstaan.

***Structureel
financieel
evenwicht blijft
het uitgangspunt.***

Wij maken duidelijke keuzes voor een gemeente die financieel gezond blijft, ook op langere termijn. Daartoe verzoeken wij het college actief aan de slag te gaan met het verwerven van additionele middelen. Dat is een absolute voorwaarde om gezien de financiële druk blijvend te investeren in scholen, infrastructuur, openbare ruimte, woningbouw en maatschappelijke voorzieningen.

Wij houden de onroerendezaakbelasting (ozb) zo laag mogelijk waarbij de intentie is om deze niet verder te laten stijgen dan de inflatiecorrectie.

Ten aanzien van de hondenbelasting erkennen wij dat deze belasting oneerlijk is. Daarom streven wij naar een (gedeeltelijke) afschaffing op termijn, mits er alternatieve middelen beschikbaar zijn.

Regionale samenwerking en Euregio

Wij kiezen voor actieve samenwerking op het gebied van economie, veiligheid, onderwijs, mobiliteit en duurzaamheid. Daarbij willen wij kansen benutten die voortkomen uit de strategische ligging van Landgraaf tussen Nederland, Duitsland en België. Ook op het gebied van wonen willen wij de samenwerking binnen Parkstad versterken. Woningbouw, leefbaarheid en doorstroming vragen om regionale afstemming en gezamenlijke keuzes.

Landgraaf benut de samenwerking binnen Parkstad, Zuid-Limburg en de Euregio om meerwaarde te creëren voor inwoners, ondernemers en voorzieningen. Samen met Parkstadgemeenten werken wij aan een gezamenlijk economisch en ruimtelijk toekomstperspectief waarin leefbare wijken, landschap en euregionale economie centraal staan. Culturele en economische initiatieven met regionale uitstraling kunnen bijdragen aan de aantrekkelijkheid en ontwikkeling van Parkstad als geheel. Wij dragen de onderzoeken van onze buurgemeente Heerlen om in 2033 culturele hoofdstad van Europa te worden een warm hart toe en onderschrijven onverminderd de regionale toekomstvisie vanuit de Agenda Zuid-Limburg.

Landgraaf benut de samenwerking binnen Parkstad, Zuid-Limburg en de Euregio om meerwaarde te creëren voor inwoners, ondernemers en voorzieningen.

Ook blijven wij inzetten op grensoverstijgende samenwerking met Duitse partners en op het benutten van regionale en Europese subsidiemogelijkheden.

Samenwerking is voor ons geen doel op zich, maar een middel om voorzieningen te versterken, kansen te benutten en de kwaliteit van bestuur te verbeteren.

Samenwerking binnen Parkstad en de Euregio biedt daarnaast kansen voor efficiëntie, economie en kwaliteit van voorzieningen, met behoud van de Landgraafse identiteit. Wij willen onderzoeken waar verdere samenwerking mogelijk is op het gebied van veiligheid, handhaving, meldkamers en bedrijfsvoering.

***Samenwerking binnen
Parkstad en de
Euregio biedt
daarnaast kansen
voor efficiëntie,
economie en kwaliteit
van voorzieningen.***

Slotwoord

Wij - GBBL, CDA en VVD - kiezen voor een koers waarin Landgraaf zich ambitieus ontwikkelt als veilige, groene en vitale gemeente met sterke voorzieningen, gezonde financiën en ruimte voor initiatief.

Wij kiezen voor een bestuursperiode waarin samenwerking, realisme en uitvoerbaarheid centraal staan. Stap voor stap maken wij duidelijke keuzes die bijdragen aan een sterk en toekomstbestendig Landgraaf.

***Kortom: Samen
sterker vóóruit!***

Aldus overeengekomen in het raadhuis van Landgraaf op 22 juni 2026.

Freed Janssen
Formateur

Patrick Mevissen
Plv. fractievoorzitter

Dorena Gulpers
Formateur

Bart Smeets
Fractievoorzitter

Björn Lambie
Formateur

Lucas Baggerman
Fractievoorzitter

Portefeuilleverdeling

Beleidsterreinen in alfabetische volgorde

GBBL

Wethouders (2,80 fte)

- ✓ Accommodatiebeleid
- ✓ Beheer Openbare Ruimte
- ✓ Buitengebied en Natuur
- ✓ Evenementen
- ✓ Financiën
- ✓ Jeugdbeleid en Jeugdzorg
- ✓ Kunst en Cultuur
- ✓ Onderwijs en Talentontwikkeling
- ✓ Ouderenbeleid en Wmo
- ✓ Speelvoorzieningen
- ✓ Sport en bewegen
- ✓ Vergaren additionele middelen
- ✓ Volksgezondheid

VVD

Wethouder (0,80 fte)

- ✓ Arbeidsmarktbeleid
- ✓ Armoedebelid en
Schuldhelpverlening
- ✓ Economie
- ✓ Mobiliteit
- ✓ Participatiewet en Sociale
Werkvoorziening
- ✓ Toerisme
- ✓ Vergunningen

CDA

Wethouders (1,60 fte)

- ✓ Afvalverwerking en Recycling
- ✓ Burgerparticipatie
- ✓ Energietransitie
- ✓ Erfgoed en Archeologie
- ✓ Grondzaken
- ✓ Klimaatadaptatie en
Waterhuishouding
- ✓ Milieu
- ✓ Omgevingswet
- ✓ Ruimtelijke Ontwikkeling
- ✓ Stads promotie
- ✓ Volkshuisvesting
- ✓ Wonen en Herstructurering

Burgemeester

- ✓ Algemene en Bestuurlijke Zaken
- ✓ Bedrijfsvoering
- ✓ Communicatie
- ✓ Dienstverlening
- ✓ Grensoverstijgende
samenwerking
- ✓ Juridische Zaken
- ✓ Openbare Orde en Veiligheid
- ✓ Personeel & Organisatie
- ✓ Representatie
- ✓ Toezicht & Handhaving
- ✓ Vergunningverlening APV

Colofon

Coalitieconvenant

2026 - 2030

Tekst

GBBL, CDA en VVD

Vormgeving

Gemeente Landgraaf

Fotografie

Jean Franssen Fotografie , Pascal Moors Nose for Photography,
Annemarie van Vugt Fotografie, Jan Kleinjans, Mikke Leenders,
Bjorn Frins, Spuisers fotografie, Veiligheidsregio Zuid-Limburg,